

ТАҚРИЗ

**ба автореферати диссертатсияи Лутфуллои Саъдулло дар мавзӯи
«Таълими ҳамгиروي фанҳои табиӣ-риёзӣ ба омӯзгорони ояндаи
технологияҳои иттилоотӣ дар мактабҳои олии ҷумҳурии Тоҷикистон»
барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси
13.00.08. – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.01. – Назария
ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ)**

Зарурияти амалигардонии таълими ҳамгиروي фанҳои табиӣ-риёзӣ ба омӯзгорони ояндаи технология иттилоотӣ дар низоми таҳсилоти олии касбӣ аз шавқу рағбат, майлу хоҳиши хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ба омӯзиши ин фанҳои бар меояд. Ҷомеаи тез пешраванда ва тез тағйирёбандаи муосир имконият додааст насли наврас аз синни хурдсолӣ ба технологияҳои иттилоотӣ дастрасӣ пайдо намуда онро ҳамчун воситаи муҳими маърифаткунии олами ашӯро, муносибатҳои иҷтимоӣ, донишҳои илмӣ истифода баранд. Вазифаи педагогикаи мактаби олии омода намудани омӯзгороне гардидааст, ки онҳо чун мутахассиси соҳибилму соҳибкасби технологияҳои иттилоотӣ ба фаъолияти маърифатии хонандагон роҳбарӣ намоянд.

Муҳаққиқ Лутфуллои Саъдулло дараҷаи таҳқиқи масъалаҳои таълими ҳамгиروي фанҳои табиӣ-риёзиро ҳамчун омилҳои омодагии касбӣ инноватсионии омӯзгорони технологияи иттилоотӣ омуктааст. Инчунин масъалаи истифодаи таълими ҳамгиروي дар таърихи ташаккули андешаю афкори олимони ватаниро дар самти алоқаҳои байнифанӣ, таҳқиқотҳои олимони ватанӣ, ҷанбаҳои дурнамои он дар низоми таҳсилоти Тоҷикистонро омӯхатю таҳлил намуда, мақсад ва вазифаҳои кори таҳқиқотии худро дар зерхати таҳлили фаъолияти мактабҳои олии омӯзгорӣ дар самти оmodасозии омӯзгорони ояндаи технологияҳои иттилоотӣ таҳқиқ ва баррасӣ намояд.

Бояд қайд кард, ки ҳамгиروي фанҳои табиӣ-риёзӣ на тафриқаандозӣ, балки мантиқан бо ҳам алоқаманд намудани маҷмӯи донишҳои илмӣ, маҳорату малақаҳои касбии омӯзгорони технологияҳои иттилоотиро талаб менамояд. Дар назария ва амалияи фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҳамгиروي таълимии фанҳои табиӣ-риёзӣ яке аз омилҳои муҳими таъмин намудани омодагии касбӣ ташаккулёбии ҷаҳонбинии илмӣ ва тафаккури мантиқӣ, маҳорату қобилияти эҷодкорӣ шуда метавонад.

Дар автореферати кори дисертатсионии Лутфуллои Саъдулло мубрамияти мавзӯ, тавсифи умумии таҳқиқот бо низоми муайян пайдархам ва мантиқан ба ҳам алоқаманд тавзеҳ дода шуааст. Аз маводҳои пешниҳодшуда чунин бармеояд, ки дастгоҳи илмии кори таҳқиқоти ҷавобгӯ ба талаботҳои кори дисертатсионӣ буда мазмунан он аз ду боб ва ҳар як боб аз фаслҳои алоҳида иборат мебошанд. Боби аввали кори дисертатсионӣ “Асосҳои назариявӣ-методологӣ таълими ҳамгирои фанҳои табиӣ-риезӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии омӯзгорӣ ба муаллимони ояндаи технологияи иттилоотӣ”-ро ташкил намудааст. Дар он масоили таъсири таълими ҳамгиро ба ҷабҳаи иҷтимоӣ истиҳсолӣ, инкишофи зеҳнӣ, салоҳиятҳои касбӣ, имконпазирии истифодаи технологияҳои инноватсионии таълимдар мактабҳои олии таъкид гардидааст. Инчунин тасвири сохтори мантиқии татбиқи концепсияи фанҳои таълими ҳамгиро дар ҷараёни таҳсилот пешниҳод гардидааст.

Амалигардонӣ ва самарабахшии шаклҳои ташкили таълим, аз он ҷумла таълими ҳамгиро, бо банақшагирии дарс вобаста аст. Аз ин рӯ муҳаққиқ марҳилаҳои банақшагирии ин равандро дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешкаш намудааст.

Бобҳои дуюм ба “Асосҳои методи амалисозии таълими ҳамгирои фанҳои табиӣ-риезӣ ба муаллимони ояндаи технологияи иттилоотӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии омӯзгорӣ” бахшида шудааст. Муҳаққиқ Лутфуллои Саъдулло дар ин боб масъалаҳои роҳу воситаҳои амалисозии модели таълими ҳамгирои фанҳои табиӣ-риезӣ ва рӯйхати яклухти доираи фанҳоро тибқи талаботи стандартҳо, ҳуҷҷатҳои танзимкунандаи он барномаҳоро дар омодагии касбии мутахассисон дар зинаи таҳсилоти олии касбӣ дар доираи фанҳои табиӣ-риезӣ пешниҳод намудааст.

Ҳангоми ташкилу баргузории озмоиши педагогӣ, коркарди омории натиҷаҳои он дар таъмини омодагии касбӣ-методи омӯзгорони ояндаи технологияи иттилоотӣ аз методи пурсиши фокус-гурӯҳҳои омӯзгорони фанҳои математика, информатика, физикаи мактабҳои олии омӯзгорӣи ш.Душанбе истифода гардидааст. Дар заминаи муайянсозии мушкилотҳои омӯзгорон бо иштирокчиёни гурӯҳи озмоишӣ тренинго гузаронида шудаанд, ки он ба болоравии сатҳи дониш, маромнокии касбӣ ва имконияти истифодаи технологияи нави таълими зиёд гардидаанд. Натиҷаи кори озмоишӣ инчунин ба донишомӯзии мустақилонаи омӯзгорони оянда мусоидат намуда онҳо ба тартиб

додани презентатсияҳо, ҷустуҷӯи маълумотҳо дар шабакаҳои интернетӣ диққати махсус диҳанд.

Дар асоси таҳлили таҳқиқоти назариявӣ ва амалӣ оид ба мазмун, муҳтавои таълими ҳамгирои фанҳои табиӣ-риёзӣ дар ташаккули касбияти омӯзгорони ояндаи технологияи иттилоотӣ, хулоса ва тавсияҳои арзишманди илмӣ оид ба самарабахшии технологияи мазкур коркард ва пешниҳод гардидаанд, ки ба пешрафти назария ва методикаи таълими фанҳои дақиқ информатика, математика дар зинаи таҳсилоти олии касбӣ мусоидат хоҳанд кард.

Интишороти довталаби дараҷаи илмӣ ба мавзӯ ва мазмуни кори дисертсионӣ мувофиқат менамоянд. Таҳқиқоти мазкур дар мавзӯи “Таълими ҳамгирои фанҳои табиӣ-риёзӣ ба омӯзгорони ояндаи технологияҳои иттилоотӣ дар мактабҳои олии ҷумҳурии Тоҷикистон” мубрам, саривақтӣ ва ба анҷом расида буда муаллифи он Лутфуллои Саъдулло сазовор ба дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.01.-Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ) мебошад.

Муқарриз: н.и.п. ассистенти

кафедраи забонҳои ДТТ ба номи

академи М.С. Осимӣ

Султонова Сурайё Абдурашидовна

Имзои “С.А. Султонова” ~~ро тасдиқ~~

Менамоям. Сардори расати кадрҳо ва

корҳои махсуси ДТТ ба номи М.С. Осимӣ

Қодирзода Н.Ҳ.

Маълумот барои тамос:

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734042, ш. Душанбе, хиёбони

академикҳо Раҷабовҳо 10, Телефон: +992 (372) 21-35-11

Суроғаи электронӣ: info@ttu.tj, ttu@ttu.tj